

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
BUHARKENT MESLEK YÜKSEKOKULU
ZEHİRLENME TALİMATI

Doküman No:	BU/Gİ.023
İlk Yayın Tarihi:	06.01.2025
Revizyon Tarihi:	31.08.2026
Revizyon No:	01

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Buharkent Meslek Yüksekokulu yerleşkesinde meydana gelebilecek zehirlenme vakalarında doğru, hızlı ve güvenli müdahaleyi sağlamak, sağlık personeline ulaşınca kadar uygulanacak temel ilkeleri belirlemektir.

2. KAPSAM

Bu talimat, Buharkent Meslek Yüksekokulundaki akademik, idari personel ve öğrencileri kapsar. Tüm laboratuvar, yemekhane, kantin, temizlik alanı ve açık kampüs alanlarında meydana gelebilecek gıda, kimyasal, gaz veya bitkisel kaynaklı zehirlenme vakalarını içerir.

3. TANIMLAR

Zehirlenme: Canlı vücuduna zararlı bir maddenin alınmasıyla meydana gelen ve organizmanın normal işlevlerini bozan durumdur.

İlk Yardım: Sağlık personeli gelmeden önce, hayatı kurtarmak ve durumun kötüleşmesini önlemek için yapılan uygulamalardır.

4. SORUMLULAR

Bu talimatın uygulanmasından; Yüksekokul Sekreteri, İlk Yardım Ekibi, Güvenlik Personeli ve Temizlik Personeli sorumludur.

5. UYGULAMA

5.1. Genel Kurallar

- Zehirlenme vakası tespit edildiğinde panik yapılmamalı, hasta sakinleştirilmelidir.
- Durumu ilk fark eden kişi, İlk Yardım Ekibini ve Yüksekokul Sekreterini haberdar etmelidir.
- 112 Acil Sağlık Servisi aranmalı; olay yeri, zehirlenme türü ve hasta durumu net biçimde bildirilmelidir.
- Ambulans beklenirken Ulusal Zehir Danışma Merkezi (UZEM) (0800 314 79 00 - 4 Hat) aranmalı ve verilen talimatlar dikkatle uygulanmalıdır.
- Olay Güvenlik Görevlisine de bildirilerek kayıt altına alınmalıdır.

5.2. Ağız Yolu ile Zehirlenmeler

- Şuuru kapalı kişiye kesinlikle ağızdan hiçbir şey verilmez.
- Zehirli madde çamaşır suyu, tuzruhu, amonyak, asit veya alkali içerikli ise kişiyi kusturmaya çalışmak yasaktır.
- Bilinci açık kişiye bol miktarda su içirilerek maddedeki yoğunluk azaltılır.
- Zehirlenmeye neden olan maddenin ambalajı veya etiketi varsa hastanın yanında bulundurulur ve sağlık ekibine teslim edilir.

5.3. Solunum Yolu ile Zehirlenmeler

- Kişi temiz havaya çıkarılır ve hareket ettirilmeden dinlendirilir.
- Solunumu durmuşsa suni solunum yapılır, nabız kontrol edilir.
- Kapalı ortamlarda zehirli gaz varlığı şüphesi varsa kapı-pencereler açılarak havalandırma sağlanır.

5.4. Deri veya Göz Yoluyla Zehirlenmeler

- Zehirli madde deriye bulaşmışsa, kirlenmiş giysiler çıkarılır ve bölge bol temiz suyla 15 dakika yıkanır.
- Göze temas eden madde, en az 15 dakika boyunca temiz suyla yıkanır.
- Kişi ovalanmamalı, kimyasal başka bölgeye yayılmamalıdır.

5.5. Bitkisel veya Gıda Kaynaklı Zehirlenmeler

- i. Kantin veya yemekhane kaynaklı zehirlenmelerde, aynı yemeği tüketen kişiler tespit edilerek sağlık kurumuna yönlendirilir.
- ii. Gıda numunesi alınır ve Sağlık Müdürlüğüne rapor edilir.
- iii. Kampüs içinde kendiliğinden yetişen mantar, labada, radika, ot vb. bitkiler kesinlikle tüketilmez.

6. RİSK DEĞERLENDİRMESİ VE ÖNLEYİCİ FAALİYETLER

Düşük Risk: Gıda intoleransı, bozulmuş yiyecek.

Orta Risk: Kimyasal temizlik malzemesi teması.

Yüksek Risk: Laboratuvar veya gaz sızıntısı, mantar tüketimi.

Her risk seviyesi için önleyici faaliyet planı oluşturulmalı, Kalite Komisyonu tarafından yılda bir kez güncellenmelidir.

7. EĞİTİM VE BİLGİLENDİRME SÜREÇLERİ

- i. Tüm personel yılda bir kez İlk Yardım ve Zehirlenme Müdahalesi Eğitimi alır.
- ii. Laboratuvar ve temizlik personeli ayrıca Kimyasal Madde Güvenliđi Eğitimi'ne katılır.
- iii. Eğitim kayıtları Kalite Yönetim Sistemi kapsamında arşivlenir.

8. GÜVENLİK VE İLETİŞİM ESASLARI

- i. Her zehirlenme vakası Olay Bildirim Formu ile kayıt altına alınır.
- ii. İletişim zinciri: Olayı fark eden → Güvenlik Görevlisi → İlk Yardım Ekibi → Yüksekokul Sekreteri → 112 Acil.
- iii. Zehirlenme olayları yıllık iç denetimlerde değerlendirilir.

9. GİZLİLİK VE VERİ KORUMA

- i. Zehirlenme vakalarına ilişkin bilgiler yalnızca yetkili birimlerle paylaşılır.
- ii. Hastanın kimlik bilgileri gizli tutulur, KVKK hükümlerine uygun hareket edilir.

10. İLGİLİ DOKÜMANLAR

Zehirlenme Olay Bildirim Formu

Acil Durum Eylem Planı

Buharkent MYO Kalite Yönetim Sistemi Dokümanları

MEDEK İç Kontrol Rehberi

İş Sağliğı ve Güvenliđi Talimatı